

Undervisnings- och kulturministeriet

13.6.2019

UKM/2/091/2019

Villkor och begränsningar som gäller allmänt understöd

Allmänt

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar statsunderstöd genom budgetanslag. Ministeriet bereder understödsbesluten, övervakar användningen av understöden och bedömer effekterna av dem.

Allmänt understöd kan beviljas för mottagarens hela verksamhet eller för en viss del av den (s.k. riktat allmänt understöd).

I den verksamhet som statsunderstödet beviljas för ska understödmottagaren iaktta de villkor och begränsningar som nämns i statsunderstödsbeslutet. I Villkor och begränsningar har vi sammanställt de bestämmelser i lagen om statsunderstöd (688/2001) samt andra föreskrifter gällande användningen av stödet som är relevanta för dem som beviljas understöd.

Användning av understöd

Statsunderstöd får användas endast för ändamål som överensstämmer med statsunderstödsbeslutet.

I understödsbeslutet fastställs hur stor del av verksamhetens realiserade totalkostnader det allmänna understödet får täcka.

Statsunderstödet får endast användas för annat ändamål än som understöd för mottagarens verksamhet eller projekt om detta anges i beslutet om beviljande av statsunderstöd. I så fall ska statsunderstödstagaren ingå ett avtal om statsunderstödet användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa med den som genomför projektet. Minimikriterierna för avtalet framgår av undervisnings- och kulturministeriets avtalsmodell.

Specialunderstödet får användas endast under den tid som nämns i understödsbeslutet. Inkomster och utgifter som hänför sig till understödets användningsändamål ska bokföras under understödets användningstid.

Godtagbara kostnader

Som godtagbara kostnader anses sådana kostnader som är nödvändiga med tanke på den verksamhet som stöds och till beloppet är skäliga. Som godtagbara kostnader för varje år beaktas de kostnader som enligt bokföringslagen (1336/1997) och bokföringsförordningen (1339/1997) samt enligt god bokföringssed ska antecknas som kostnader i bokslutet för den aktuella räkenskapsperioden.

Om understödet används för att anskaffa lösa anläggningstillgångar och anskaffningsutgifterna bokförs i balansräkningen, kan dock alla anskaffningsutgifter beaktas som godtagbara kostnader.

Som skäligen kostnader godkänner ministeriet löner eller arvoden som för varje löntagare utgör högst ett belopp som motsvarar en årslön på 80 000 euro jämte lagstadgade lönebikostnader. Lönen kan betalas ut som penninglön eller naturaförmån.

Som skäligen resekostnader godkänns de kostnader som realiserats i enligt statens resereglemente. Som skäligen representationskostnader godkänns sådana kostnader som är motiverade för att visa sedvanlig gästfrihet eller omtänksamhet. Kostnader som beror på penninggåvor eller presentkort som har ett penningvärde är inte godtagbara.

Ministeriet godkänner inte sådana kostnader som understödmottagaren i sin tur debiterar av en annan part. Som kostnad godkänns med andra ord den andel som understödstagaren faktiskt betalar.

Om verksamheten utöver det allmänna understöd som ministeriet beviljar också får annat offentligt allmänt understöd, får dessa inte sammanlagt överskrida det belopp som angetts som godtagbara kostnader. Med allmänt understöd som ministeriet beviljar får man inte heller täcka sådana kostnader för vilka understödmottagaren fått privat eller offentligt understöd som riktas till specifika samt funktionellt och tidsmässigt begränsade kostnader. Ett underskott för en specifik funktion anses dock vara en godtagbar kostnad.

I fråga om uthyrning av lokaler som finansieras med allmänt understöd i andra hand för allmännyttig verksamhet, beaktas dock endast underskott. Om en lokal som finansieras med allmänt understöd hyrs ut i andra hand och underhyresgästen bedriver affärsverksamhet i lokalen, får man dock inte ens täcka underskottet för uthyrningen i andra hand.

Mervärdesskatt godtas som omkostnad för vilken understöd beviljas endast om den kvarstår som slutlig kostnad för mottagaren av understödet. I fråga om understöd som beviljats kommuner godkänns endast de momsfria kostnaderna.

Kostnader som inte godkänns

Som godtagbara kostnader anses inte:

- avskrivningar
- kostnader för medelsanskaffning
- utgifter för affärs- och placeringsverksamhet
- reserver
- kalkylmässiga poster som inte baserar sig på redan realiserade kostnader
- låneamorteringar
- låneräntor
- avgifter för icke lagstadgade tilläggs pensioner
- ersättningar för uppsägning eller lönekostnader för uppsägningstid utan arbetskyldighet
- resultatbonusar
- rättegångskostnader
- ersättningar som domstolen dömt understödmottagaren att betala
- avgifter av straffnatur, såsom böter eller dröjsmålsräntor
- Återbetalning av understöd, återkravsfordringar eller kreditförluster på grund av vidare fördelat understöd

Om understödstagaren är verksam i lokaler som denne eller dennes parallellorganisation äger, godkänns som kostnader för lokal endast det skötselvederlag som ska betalas för lokalen samt drifts- och underhållskostnader, om de inte redan ingår i nämnda skötselvederlag. Kostnaderna för reparations- och finansieringsvederlag kan inte täckas med det allmänna understödet.

Ändring av ändamålet och användningstiden samt villkoren

Undervisnings- och kulturministeriet kan på ansökan av understödsmottagaren av en välgrundad anledning ändra understödets ändamål och användningstid samt villkor. En ansökan om ändring ska göras senast 30 dygn innan verksamheten ändras. Av ansökan ska framgå understödsbeslutets diarienummer.

Understödstagarens skyldigheter

Information

Mottagaren av statsunderstöd ska ge ministeriet korrekta och tillräckliga uppgifter för att det ska kunna övervaka att villkoren i statsunderstödsbeslutet iakttas.

Statsunderstödstagaren ska utan dröjsmål underrätta ministeriet om en ändring som påverkar uppnåendet av ändamålet med understödet eller om någon annan ändring som inverkar på användningen av understödet eller andra villkor och begränsningar som ställs på det. Utöver vad som anförs ovan ska understödstagaren utan dröjsmål underrätta ministeriet om väsentliga förändringar som gäller kvaliteten, omfattningen av eller finansieringen av den understödda verksamheten.

Mottagaren ska bedöma ändringarna i de uppgifter som angetts i ansökan om understöd och som ligger till grund för beslutet om statsunderstöd.

Jämställdhet och likabehandling

Mottagaren ska i sin verksamhet främja jämställdhet och likabehandling samt iakttä de skyldigheter som åläggs arbetsgivaren i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män 609/1986 och i lagen om likabehandling (1325/2014).

Tillgänglighet

Mottagaren av understöd ska utreda och i sin verksamhet beakta sin eventuella skyldighet att iakttä lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (lagen om tillhandahållande av digitala tjänster 306/2019). Utöver myndigheterna gäller den också sådana statsunderstöds-mottagare som uppfyller kännetecknen för ett offentligt organ enligt 2 § i denna lag.

En offentligt organ ska försäkra sig om att dess digitala tjänster motsvarar de krav på tillgänglighet som föreskrivs i lagen.

Konkurrensutsättning enligt upphandlingslagen

Mottagaren av understöd ska utreda och i sin verksamhet beakta sin eventuella skyldighet att iakttä upphandlingslagstiftningen (lagen om offentlig upphandling och koncession 1397/2016). Upphandlande enheter är utöver statens, kommunernas och församlingarnas myndigheter, bl.a. sådana statsunderstöds-mottagare som uppfyller kännetecknen för ett offentligt organ enligt 5 § i upphandlingslagen. Ett offentligt organ är skyldigt att konkurransutsätta sin upphandling och då följa förfarandena enligt upphandlingslagen.

Med upphandling avses bland annat köp av varor och tjänster, hyra och därmed jämförbar verksamhet samt utläggning på entreprenad mot ekonomiskt vederlag. En upphandling är inte till exempel att

- utföra något som eget arbete,
- anställa någon
- förvärva eller hyra mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom.

Små anskaffningar

Även om upphandlingen inte omfattas av tillämpningsområdet för lagen om offentlig upphandling, så förutsätter undervisnings- och kulturministeriet att stödmottagaren ber om anbud av mer än en varu- eller serviceleverantör för varje upphandling som är värd minst 20 000 euro (+ moms.).

De handlingar som gäller konkurrensutsättningen av sådana mindre anskaffningar ska förvaras som en del av förvaltnings- och bokföringsmaterialet, och de ska på begäran sändas till undervisnings- och kulturministeriet.

Om understödstagaren själv producerar en tjänst eller vara som mottagaren behöver, beaktas som godtagbara kostnader endast de verkliga produktionskostnaderna för tjänsten eller varan.

Ordnanande av arbetstidsredovisning

Understödmottagaren ska sörja för adekvat arbetstidsredovisning, om det är nödvändigt för att det på ett tillförlitligt sätt ska gå att bekräfta lönekostnaderna för den verksamhet som får understöd. Arbetstidsredovisning ska ordnas t.ex. om en anställd, utöver i den verksamhet för vilken det allmänna understödet har beviljats, också arbetar med ett annat understödsobjekt eller i verksamhet för vilken det allmänna understödet inte får användas.

Försäkring

Understödmottagaren ska försäkra egendom som förvärvats med statsunderstödet på ett tillräckligt och ändamålsenligt sätt.

Bokföring, revision och granskning av verksamheten

Understödmottagaren ska ordna bokföringen på det sätt som föreskrivs i bokföringslagen. Bokföringen ska ordnas så att det med hjälp av den är möjligt att tillförlitligt kontrollera hur understödet används. Om allmänt understöd har beviljats för en del av verksamheten, ska utfallet för inkomsterna och utgifterna i verksamheten kontrolleras på ett separat kostnadsställe i bokföringen. Understödmottagaren ska ordna revision eller verksamhetsgranskning ifall det bestäms i bokföringslagen (1141/2015) eller i någon annan lag.

Redovisning för hur understödet har använts

Redovisningen ska lämnas till undervisnings- och kulturministeriet inom den tidsfrist som anges i beslutet om beviljande av understöd.

Till redovisningen för understödet ska fogas

- verksamhetsberättelse eller en motsvarande annan utredning om verksamheten
- undertecknat bokslut

- kostnadsställesrapport över faktiska inkomster och utgifter i den verksamhet som understödet gäller, när det är fråga om ett riktat allmänt understöd
- balansspecifikationer
- koncernbokslut samt koncernens verksamhetsberättelse (om en sådan utarbetas frivilligt eller på grund av förpliktelser i lagen)
- en undertecknad revisionsberättelse (och/eller verksamhetsberättelse) samt revisorns (och/eller verksamhetsgranskarens) promemoria, om en sådan har uppgjorts
- revisorns rapport över användningen av understödet, om understödet ensamt eller tillsammans med andra understöd från undervisnings- och kulturministeriet uppgår till minst 500 000 euro. Revisorns rapport utarbetas enligt mallen och anvisningarna som beretts vid undervisnings- och kulturministeriet.

På begäran ska understödmottagaren också lämna in andra utredningar som behövs för övervakning av att villkoren i statsunderstödsbeslutet har följts.

Återbetalning av understöd

Statsunderstödstagaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett statsunderstöd eller en del av det som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Statsunderstödstagaren ska också betala tillbaka statsunderstödet eller en del av det, om det inte kan användas på det sätt som förutsätts i statsunderstödsbeslutet. Om det belopp som ska återbetalas är högst 100 euro, behöver det inte betalas tillbaka.

Bestämmelser om dessa finns i 21 och 22 § i statsunderstödslagen.

Ränta som ska erläggas på det belopp som ska återbetalas eller återkrävs

Stödmottagaren ska betala årlig ränta på det belopp som återbetalas eller återkrävs från och med betalningsdagen enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) utökad med tre procentenheter.

Om det återkrävda beloppet inte betalas senast på den förfallodag som satts ut av statsbidragsmyndigheten, ska på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen.

I samband med återbetalningen ska beslutets diarienummer anges. Därtill ska räntan och det återbetalda understödets andel av summan specificeras i meddelandefältet på bankgirot.

Det stöd som ska återbetalas ska betalas till något av undervisnings- och kulturministeriets konton:

Nordea Bank Abp:

IBAN FI0616603000101306

BIC NDEAFIHH

OP Företagsbanken Abp

IBAN FI8050000120377824

BIC OKOYFIHH

Danske Bank A/S, filial i Finland

IBAN FI9180001700008031

BIC DABAFIHH

Rätt att utföra granskningar

Ministeriet har rätt att i samband med utbetalningen av statsunderstöd och övervakningen av användningen av det utföra behövliga granskningar som gäller statsunderstödstagarens ekonomi och verksamhet.

Om statsunderstödet har beviljats för att användas för ett projekt eller en verksamhet som genomförs av någon annan än stödtagaren och som fyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet, har ministeriet rätt att vid behov granska ekonomin och verksamheten hos den instans som bedriver verksamheten eller projektet enligt statsunderstödsbeslutet.

Stödtagaren ska utan ersättning ge den tjänsteman och/eller revisor som utför granskningen alla uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar och annat material som behövs för granskningen samt även i övrigt bistå vid granskningen.